

BERRIKUNTZAKO LURRALDE EKOSISTEMEN ANALISI ETA PLANGINTZARAKO BEHATOKIAK

Posted on 14/05/2025 by Naider

Zientzia, teknologia eta berrikuntzako lurralde-politikak kudeatzeko eta horien jarraipena egiteko analisi- eta monitorizazio-tresnak konfiguratzeko prozesua

Lurralde bateko zientzia-, teknologia- eta berrikuntza-politikak aztertzeke eta planifikatzeko behatoki bat eraikitzea adierazle-sistema baten konfigurazioaz haraindi proposa daiteke, lurralde-berrikuntzako ekosistemaren garrantzia sustatzen lagun baitezake politika horiek eskala geografiko handiago batean birkokatuz.

NAIDERek asmatutako behatokiek **ekosistemaren ezagutza sendotzeko aukera ematen dute**, eta horren bilakaera urtez urte aztertzeke aukera ematen dute. Ekosistemako eragileek egindako berrikuntza-jardueren inpaktu sozioekonomikoa kuantitatiboki neurtzea ere ahalbidetzen dute, indarguneak eta hobetzeko arloak identifikatuz. Behatokiek funtsezko adierazleen balio aurreratuak lortzea ere ahalbidetu dezakete, hala nola ekosisteman I+Gn inbertitzea.

Horrek guztiak ekosistemako eragileen arteko koordinazioa eta lankidetzaz errazten du, eta **governantza eta lankidetzazko erabakiak hartzea bultzatzen du**, berrikuntza-ekosistema etengabe hobetzeko ebidentzian oinarritutako politika publikoei laguntza emanez. Behatoki batek balioa ematen dio lurralde-berrikuntzako sistemaren kohesioari, eta autonomia erkidego, estatu edo Europa mailan finkatzen du.

Berrikuntza-ekosistemaren behatokiaren dimentsioak

NAIDERek asmatutako behatokiek hiru dimentsio dituzte eraikuntza-prozesuan: ezagutzea, monitorizatzea, interpretatzea.

_Ezagutzea Prozesuak, lehenik eta behin, **adierazleen sistema integral baten diseinua eta ezarpena planteatzen du, plataforma teknologiko gisa**, ondoren lurralde horretako berrikuntza-ekosistema Europako eta nazioarteko erreferentziazko inguruneekin monitorizatu eta alderatzeko. Behatokia adierazle kuantitatibo eta kualitatiboetan oinarritzen da, eta adierazleen azpian dauden datuak biltzeko eta automatikoki eguneratzeko plataforma teknologiko aurreratu batean integratzen da. Era horretan, plataformak aukera ematen du aldizkako txostenak sortzeko, erdi automatizatuak, ekosistemaren egoera eta denbora-tarte jakin batean duen eragina laburbiltzen dutenak. Ezagutzeak irizpidez jardutea ahalbidetzen du.

_Monitorizatzea Prozesuak informazioa edukitzeaz gain, **funtsezko aldagaiak zaintzeko eta monitorizatzeke sistema bat ezartzea planteatzen du**. Adierazle eta metodologia egokitueta oinarrituta, funtsezko alderdien etengabeko ebaluazioa egitea da erronka, hala nola ikerketan eta garapenean inbertitzea, enpresen berrikuntza-gaitasuna, berrikuntza-proiektuetan lankidetzan aritzea, berrikuntzaren eragin ekonomikoa edo digitalizazioa. **Monitorizatzeak politikak (ber)bideratzeko aukera ematen du**. Horrela, behatokiak aldian-aldian jasotzen ditu koiunturako txosten espezializatuak.

_Ebaluatzea Behatokiak, azkenik, berrikuntza-ekosistemaren zenbait adierazlek eskualdeko baldintza sozioekonomikoetan duten eraginaren azterketaren emaitzak jasoko ditu. Proiektuak balizko inbertsioen eta ekimenen kostu-etekina (ACB) aztertzeako prozesuak ezarri nahi ditu, baita ezarritako politika-ekimen eta -tresnen inpaktua eta kostu-eraginkortasuna baloratzeko prozesuak ere.

I+G sistemaren kontzeptu-esparrua

Abiapuntuko kontzeptu-esparruak garatu nahi den behatokiaren hainbat elementu identifikatzen ditu, 1. irudian hiri bati eta haren metropoli-eremuari buruz ageri den adibide gisa.

Ilustratzen den behatokiak adierazle-sistema elkarren artean erlazionatuta dauden hiru bloke handitan banatzen du. Hiru bloke handietako bakoitzean, multzo horiek barne hartzen dituen multzoa definitzen eta mugatzen duten arlo estrategiko garrantzitsuenak identifikatzen dira. Ereduak, gainera, arlo batzuen eta besteen arteko mendekotasunak zehazteko aukera ematen du, baita bloke desberdinen artekoak ere. Adibidez, ezagutza sortzeak eragina du enpresen berrikuntzan, eta, beraz, hiriaren hazkunde ekonomikoan, eta horrek, aldi berean, I+Gko inbertsioan eragiten du. Horrela, hirian eta metropoli-eremuan berrikuntza sustatzen duen zirkulu birtuoso bat sortzen da.

Behatokiaren tresnak

Proposatzen diren behatokiak bi kudeaketa-tresnaren inguruan egituratzen dira. Alde batetik, berrikuntza-ekosistemaren adierazleen plataforma teknologikoa. Bestetik, koiunturari buruzko hainbat txosten, kasuan kasuko berrikuntza-ekosistemaren kudeaketa kolaboratiborako eginak.

_Adierazleen plataforma automatizatua

Kontzeptu-esparruak pisu edo garrantzi jakin bat ematen die bloke handi bakoitzari, blokeen barruko arlo bakoitzari eta arlo bakoitzeko adierazleei. Adierazle gehienak lehendik dauden datu-base egituratuetatik datoz; beste batzuk, berriz, dagozkien erakunde arduradunekin lankidetzan sortu beharko dira, bai eta konputazio aurreratuko tekniken bidez ere (kluster analisia edo scraping weba, besteak beste).

Adierazle-sistema hori estandar nazionaletan eta nazioartekoetan oinarritzen da (COTEC txostena, Regional Innovation Scoreboard (Europako Batzordea), Apex Green Cities eta Global Innovation Hubs Index (Nature), besteak beste), eta tokiko testuingurura egokitu da, adierazle garrantzitsuak sartzea, lankidetzan baliozkotzea eta beste lurralde batzuetan aplikatzeko moldagarritasuna bermatuz.

_Koiunturari eta posizionamenduari buruzko txostena

Behatokiaren koiuntura- eta posizionamendu-txostenen kontzeptu-esparrua erabakiak hartzeko eta lurraldea berrikuntzaren ekosisteman erreferente gisa kokatzeko funtsezko informazioa ematera bideratuta dago. Tresna horiek aukera ematen dute egungo testuingurua ulertzeko, joerak aurreikusteko eta politika eta ekimenek lurraldean duten eragina ebaluatzeko. Jarraian, zenbait

outputs potentzial banakatu dira:

- **Eskualde Innovation Scoreboard-aren testuinguruan metropoliak duen posizionamenduari buruzko txostena:** Europar Batasuneko Regional Innovation Scoreboard-eko adierazleei dagokienez, lurraldearen jardunaren azterketa, sendotasun-arloak eta hobetzeko aukerak nabarmenduz.
- **Lurralde-berrikuntzaren adierazle sintetikoa:** Lurraldeko berrikuntza-maila laburbiltzen duen neurri globala, ekosistemaren funtsezko dimentsioak integratuz.
- **Lurralde-komunitatearen I+G adierazle aurreratua:** Eskualdeko I+Gko inbertsioan eta jardueran joerak aurreratzea ahalbidetzen duen auresateko tresna.
- **Lurraldeko berrikuntzaren gizarte-pertzepzioari buruzko txostena:** Berrikuntza-ekosistemako pertsonen/eragileen hautatutako panel baten pertzepzioaren analisia, sistemaren bilakaerari eta arloko berrikuntza-ekimen eta -politiken egokitasunari buruzkoa.
- **Lurraldeko berrikuntza-ekosistemako eragileen I+G+b jardueren finantzaketaren bilakaera:** Lurraldeko ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuetara bideratutako finantzaketa-iturri eta -bolumenen jarraipen zehatza.
- **Balitzko inbertsio eta ekimenen kostu-onura (ACB) aztertze prozesuak:** Ebaluazio ekonomikoa, berrikuntza-ekosisteman proiektu desberdinen itzulkinak baloratzeko.
- **Eragin sozioekonomikoa baloratzeko prozesuak:** Berrikuntza-jarduerak eta -politikek lurraldeko ekonomian eta gizartearen sortzen dituzten zuzeneko eta zeharkako ondorioen azterketa.
- **Ezarritako politika-ekimen eta -tresnen kostu-eraginkortasunaren azterketa:** berrikuntza-politiken eraginkortasuna hobetzeko inbertitutako baliabideen eta lortutako emaitzen arteko erlazioaren azterketa.

Txosten horiek estrategia publikoak eta pribatuak gidatzeko oinarria dira, eta erabakiak informazio zorrotzaren bidez babestuta daudela eta garapen jasangarriaren eta lehiakortasunaren helburuekin lerrokatuta daudela ziurtatzen dute.

Berrikuntza-maila

- **INFORMAZIOAREN ANTOLAMENDUA.** *Berrikuntza-ekosistemaren aldagaien eta adierazleen multzoaren informazio eguneratua, ordenatua eta sistemikoa izatea ahalbidetzen du.*
- **KONPUTAZIO AURRERATUKO TEKNOLOGIAK.** *Konputazio aurreratuko algoritmoak ditu adierazleak hainbat iturritatik automatikoki atera, prozesatu eta eguneratzeko, baita datu-base egituratuetara konektatuta ez daudenak ere. Horrek hobekuntza nabarmena dakar eskuarki erabiltzen diren eskuzko metodoekin edo metodo erdiautomatizatuekin*

alderatuta.

- **MONITORIZAZIOA.** Jarraipen sistematikoa ezartzen du, erabakiak hartzeko informazio baliotsua ematen duten koiunturako produktu eta txosten egituratueta oinarrituta.
- **AURRERAPENA.** Ahalegin- eta emaitza-adierazleak estatistika-iturri ofizialetara aurreratuta zenbatestearen aldeko apustua egiten du; horrela, uneko ekitaldiko berezko informazioarekin erabakiak har daitezke.
- **INFORMAZIO BERRIA ETA GARRANTZITSUA.** Gaur egun eskura ez dagoen informazio gehigarria lortzeko aukera ematen du. Bai gizarte-pertzepzioari buruzko azterlanena, bai aurreratutako adierazleena, bai dimentsioetako posizionamenduaren adierazle sintetikoena.
- **LANKIDETZA-PROZESUA.** Proiektuaren eraikuntza kolektiboa sustatzen du, sistemak ekosistemaren behar espezifikoak erantzuten diela ziurtatuz. Ikuspegi inklusibo horrek funtsezko eragileen konpromisoa sustatzen du eta sistemaren aplikagarritasuna hobetzen du.

Emaitzak

Behatoki-proiektu bakoitzak emaitza zehatz eta neurgarriak bilatzen ditu. Lehen emaitza ukigarria sistema teknologiko eragile bat da, tresna interaktibo eta online irisgarri bat duena, dagokion berrikuntza-ekosistemaren funtsezko adierazleak bistaratzeko eta aztertzeko. Tresna horrek estatuko eta Europako beste ekosistema batzuekin alderatzeko aukera ematen du. Adierazleak automatikoki eguneratzeko sistema batean oinarrituta, tresnak hainbat iturritako datuak bildu, prozesatu eta eguneratzen ditu aldizka, teknologia aurreratuen bidez. Plataformak erraztu egiten du datuekin elkarrenergina izatea, txostenak sortzea eta balio handiko informazioa eskuratzea.

- **Datu-bankuak:** kontsulta pertsonalizatuen bidez jendearentzat eskuragarri dauden datu egituratu eta normalizatuen bilduma, plataformaren bistaratzeak deskargatu ahal izateko, hainbat formatutan deskargatzeko aukerekin.
- **Aginte-taulak:** adierazle giltzarriak grafikoki eta egituratuta erakusten dituzten tresna bisualak, helburuen, gauzatze-mailaren, gastuaren eta denbora-aurrerapenen jarraipen argia ahalbidetuz.
- **Gaikako txostenak:** Berrikuntzaren ekosistemarekin lotutako gai espezifikoetan sakontzen duten dokumentu xehatuak, koiuntura, ebaluazio eta inpaktu analisiak barne.
- **Jarraipen-buletinak:** adierazleak eta joerak aurkezten dituzten aldizkako argitalpenak, behatutako baldintzen aldaketan eta bilakaeraren ikuspegia ematen dutenak.
- **Infografiak:** Irudikapen grafiko sinplifikatu eta bisualak, gai konplexuei edo lurraldeko berrikuntza-sistemako eragileen proiektuei buruzko informazioarekin.

